

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 223. — ŠTEV. 223.

NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 22, 1923. — SOBOTA, 22. SEPTEMBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

VAŽEN KONGRES ANGLEŠKEGA DELA

Zaenkrat je največji problem brezposelnost v deželi. — Nad sedemsto delegatov navzočih. Bodočo zimo bo v Angliji nad dva milijona moških in žensk brez dela. Zadnji štrajk pristaniških delavcev je pokazal, da delavci nočejo potrpežljivo stradati do smrti. — "London Daily Herald".

London, Anglija, 20. septembra. — Dne 3. septembra se je pričel v Plymouthu 55-letni kongres obrtnih umij.

Ob otvoritvi je bilo navzočih 705 delegatov, ki so zastopali 4,370,000 delavcev.

Kongres se je pečal z ruhrskim vprašanjem, grško-lasko krizo in japonsko katastrofo.

Dve najvažnejši točki sta pa bili: odprava brezposelnosti in vzdržanje delavskega glasila "London Daily Herald".

Še nikdar ni bilo vprašanje brezposelnosti tako preteče kot je baš v teh dneh.

Če se v najkrajšem času kaj ne ne izpremeni, bo tekom prihodnje jeseni v Angliji nad dva milijona moških in žensk brez dela.

Zadnji nepostavni štrajk pristaniških delavcev je pokazal, da se delavci ne dajo izstradati do smrti.

Delavstvo bo odločno nastopilo proti vsakemu svojemu voditelju, pa naj bo še tako vreden in delaven, ako bo hotel prodreti z zahtevo, da morajo ljudje delati pod pogoji, ki so nezadostni za življenje.

Zaenkrat je v Angliji 1,200,000 registriranih nezaposlenih. Pred dvema mesecema jih je bilo 40,000 manj.

V to število niso všteti oni, ki delajo samo po par ur na dan, oziroma po en ali dva dni v tednu.

Značilno je poročilo posebne delavske komisije, ki je pred kratkim preiskovala razmere v Rusiji. Poročilo pravi, da je Rusija pripravljena kupiti vse, kar zamo-rejo angleški industrijalci prodati.

RDEČELASKE IMAJO PONA-VADI KRIVE NOGE.

Baltimore, Md., 21. septembra. — Izmed sto rdečelasih deklet jih ima devetindveindevetdeset krive noge.

Devetindveindevetdeset izmed sto temnolasih deklet ima debela kolena.

Najlepše noge imajo ženske rmenih las.

Tako so izjavili tukajšnji umetniki, ki so natančno preštudirali noge tisočeri deklet.

Nekaj pa ima rdečelaska, česar drugim ponavadi manjka. Razen krovih nog so izvanredno lepe postave.

VEČ MANJŠIH POTRESOV.

Victoria, Kanada, 21. sept. — Na Gonzales observatoriju so zaznamovali več potresnih sunkov, ki so se pojavili nekje ob californijski obali.

Iz Californije ni zaenkrat še nobenih poročil.

OTROK JE SPAL POLEG ZABO-DENE ŽENSKE.

Los Angeles, Cal., 21. sept. — V sobi nekega prenočišča so našli mrtvo petindvajset letno pevko Ethel Williams. Ležala je na tleh. Na telesu je imela vse polno ran, katere ji je morilec prizadel najbrže s škarjami. Poleg nje je mirno spal dve leti star otrok nekega soseda. Poklicani zdravnik je dognal, da je bila najmanj osem do deset ur mrtva.

Policijska si ne more razločiti, kako je dospel otrok v stanovanje.

BREZPOSELNI BODO IZGNANI Z REKE.

London, Anglija, 21. septembra. — Italijanski vojaški governor Reke bo v kratkem času izgnal 4000 brezposelnih. Na ta način bo prištedil denar, ki ga bi moralo plačati mesto kot podporo brezposelnim.

SLIKA O JAPONSKEM POTRESU.

Fotografija nam kaže, kako so spravljali ranjence v začasne bolnišnice. Taki prizori so bili prvi dni po potresu nekaj običajnega na tokijskih ulicah.

OBRAVNAVA PROTI MILIJONARJU WARDU

Šerif je v sodišču povedal, kaj mu je Ward priznal. — Velika debata med zastopniki obeh strank. — Ali je bilo izsiljevanje vzrok umora?

Že več dni se vrši v White Plains obravna proti milijonarju Wardu, sinu znanega velepeka Warda.

Obdolžen je, da je brez vsakega posebnega vzroka ustrelil odsluženega vojaka Petersa.

Prva obravna se je zvodela, na splošen pritisk javnosti se je pa začela druga.

Ward je najel najboljšo advokate, toda dvomljivo je, če bodo uspešni.

Pri večerajšnji obravnavi je šerif Geo Werner povedal, kaj mu je sporočil Ward o umoru.

Rekel je, da je ustrelil Petersa v silobranu. Peters in dva druga človeka sta namreč poskušala izsiliti od Warda večjo svoto denarja.

Generalni državni pravdnik je rekel, da ta izjava ni resnična ter pristavil, da ima na razpolago veliko dokazilnega materiala.

Zatem se je unel oster spor med zastopniki državnega pravdnštva in Wardovimi zagovorniki.

Značilna je bila izjava coronerja Fitzgeralda. Kmalu po zaslišanju pred šerifom je rekel Fitzgerald Wardu: — Topot se vam jo posrečilo.

Ward je pa smeje odvrnil: Morda ne bom prihodnjič tako srečen.

Sodna dvorana je bila nabito polna. Posebno "dame" iz takozvanih višjih krogov so bile množično zastopane.

TURKI SO DOBILI DVA OTOKA

Carigrad, Turčija, 21. sept. — Grška je izročila Turčiji otoka Imbros in Tenedos ob Dardanelah. To se je zgodilo soglasno z določbami lausanske mirovne pogodbe.

LAHI SO ZAČELI PRAZNITI OTOK KRF.

Atene, Grška, 21. septembra. — Iz zadnjih poročil je razvidno, da so začeli italijanski vojaki zapuščati Krf.

Včeraj se je že vkrcalo nekaj artilerijskih brigad. Do 27. septembra bo zapustil zadnji italijanski vojak ta otok.

LLOYD GEORGE JE JAKO PESIMISTIČEN

Izdal je knjigo, v kateri pravi, da je vsa sedanja svetovna politika odločno proti miru. — Posebno pozornost je posvetil Ruhru.

London, Anglija, 21. septembra. — Bivši angleški ministrski predsednik David Lloyd George je izdal tristo strani debelo knjigo z naslovom "Ali je to mir".

V knjigi obravnava svetovno politiko ter končno dokazuje, da politika, ki jo sedaj zasledujejo državni, ne more uveljaviti miru na svetu. O miru bo šele tedaj mogoče govoriti, ko bodo sklepalni mirovne pogodbe diplomati ne pa "gunmen".

Intenzivno se bavi z ruhrskim vprašanjem. Odločno zahteva, naj angleška vlada objavi svoje predloge, ki jih je stavila lansko leto medzavezniški komisiji.

Z dotičnimi predlogi so bili vsi zadovoljni. Nasprotovala jim je edino Francija.

Pritisku vseh bi se pa morala tudi Francija ukloniti.

POLICISTI SO PRETEPLI DEKLETA DO SMRTI.

Detroit, Mich., 20. septembra. — Pred par dnevi so zaprli trinajstletno Vladislavo Lorene zastran tatvine. Kmalu zatem je pa umrla v zaporu. Trije zdravniki so izjavili, da je umrla vsled udarcev.

Policisti so jo do smrti pretepli. — Ko so Poljaki to izvedeli, so začeli oblegati policijsko stražnico. Kapitan je moral poklicati rezervo, ki so razgnali razburjeno ljudsko množico.

MORILEC VILLE JE NASTOPIJ SVOJO KAZEN.

Chihuahua City, Mehika, 21. septembra. — Salas Barrazas, ki je priznal, da je ustrelil Franciscu Villo ter je bil obsojen na dvajset let ječe, je danes nastopil svojo kazen.

V mesto ga je privedel močan oddelček vojakov. Na cestah se je zbralo vse polno radovednežev. Po deželi krožijo prošnje s tisočimi podpisi, naj ga predsednik romilosti.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

DVA TISOČ BOLGAROV ARETIRANIH V 2 DNEH

Načrti za revolucijo, ki je pretila izbruhniti po vsej Bolgarski, so bili nasilno zatrti. — Vojno stanje v Sofiji. — Pocestni spopadi.

Dunaj, Avstrija, 21. septembra. — Sofijski dopisnik tukajšnjega "Tagesblatta" poroča, da so poročila o splošni revoluciji na Bolgarskem neresnična, da je bilo pa v tiru splošno revolucionarno gibanje, kojega namen je bil proklamirati sovjetsko republiko.

Vlada je energično zatrla vse načrte ter dala zapreti tekom dveh dni več kot dva tisoč oseb.

Med komunisti in macedonskimi komitaji, ki so zadnje dni šarili ob jugoslovanski meji, pa ni nobenega stika in nobene zveze.

Atene, Grška, 21. septembra. — Iz Sofije poročajo o vročih bojih med revolucionarji in vladnimi četami.

Veliko revolucionarjev je bilo usmrčenih in ranjenih. Z onimi, ki so zaprti, naravnost nečloveško postopajo.

COOLIDGE BO BAJE PRIHODNJE LETO PREDSEDNIŠKI KANDIDAT.

Indianapolis, Ind., 20. sept. — Generalni poštni mojster Harry S. New je prepričan, da bo predsednika Coolidgea nominirala prihodnja republikanska konvencija za predsedniškega kandidata.

"O tem ni nobenega dvoma", — je izjavil. — "Coolidge bo kandidat in nihče drugi. In ne rečem preveč, ako trdim, da bo Coolidge tudi izvoljen".

ELEONORA DUSE JE BOLNA NA DUNAJU.

London, Anglija, 21. septembra. — Slavna gledališka igralka Eleonora Duse je tukaj nevarno zbolela. Sem je dospela v ponedeljek s svojo gledališko družbo.

Pozimi namerava priti v Ameriko ter prirediti v New Yorku par predstav.

GROF APPONYI NA POTI V AMERIKO.

Budimpešta, Madžarsko, 21. septembra. — Včeraj je odpotoval od tukaj proti Parizu in Ameriki grof Albert Apponyi, bivši madžarski ministrski predsednik. Spremlja ga njegova najmlajša hčerka, ki je obenem tudi njegova tajnica.

KONFERENCA FRANCOSKIH GLAVARJEV

Sestali so se ministrski predsednik Poincare, vrhovni poveljnik francoske armade Foch in francoski finančni minister. — Sklenjenega ni bilo ničesar važnega. — Francoski poslanik v Berlinu bo dobil natančne informacije. — Francoze je presenetil ton angleških poročil. — Posvet med Poincarejem in Baldwinom.

Pariz, Francija, 21. septembra. — Kakorhitro je včeraj zvečer zapustil angleški ministrski predsednik Baldwin Poincarejev urad, je vstopil maršal Foch, za njim pa francoski porenski komisar Tirard, finančni minister Lasteyrie ter nekaj francoskih finančnih izvedencev.

Posvetovanje je trajalo pozno v noč.

Časopisje poroča, da ta važna konferenca ni imela namena sklepati. Navzoči člani so dali ministrskemu predsedniku Poincareju vse mogoče informacije glede razvoja v Porenju.

Te informacije bo Poincare sporočil generalu Degoutte, ki je francoski poslanik v Berlinu.

Angleški ministrski predsednik Baldwin je odpotoval v London.

V zadnjem trenutku je bil dospel na postajo Poincare. Diplomata sta zaupno izpregovorila par besed, zatem sta si pa prisrčno stisnila roki.

Francoze je jako vznemiril ton uredniških člankov v angleškem časopisju.

Francozi povdarjajo, da bo javnost zadovoljna s sprejetimi zaključki ter se čudijo, zakaj bi Anglija tem zaključkom nasprotovala.

London, Anglija, 21. septembra. — Dosedaj ni bilo izdano še nobeno poročilo o uspehih konference med Poincarejem in Baldwinom.

"Times" je izvanredno pesimističen. Pravi, da je bilo vse skupaj čisto navadna komedija.

Berlin, Nemčija, 21. septembra. — Vlada je odločno demantirala vsa newyorška in londonska poročila, da je nemška vlada odpravila pasivni odpor v Ruhr okraju.

List "Neue Berliner Zeitung" dolže veleizdaje, ker je objavila vest, da je konec pasivnega odpora.

BOKSAR UMRL V RINGU.

Minneapolis, Minn., 20. sept. — Tukaj se je vršila rokoborba med 20-letnim Walterjem Gretchelom in 18-letnim Conradom Becklundom. Sredi druge runde je padel Gretchel na tla in par trenutkov pozneje umrl. Njegovga padea ni povzročil noben udarec.

Coroner je izjavil, da je smrt povzročila najbrže srčna bolezen. Truplo bodo raztelesili, da bodo dognali vzrok.

UBOGI PRINC IZ WALESA.

High River, Alberta, 21. sept. — Valeški princ je dva dni neprestano kopal na svoji farmi. Obleden je v overalls ter dela od jutra do večera (?). Zvečer se ponavadi vrše v njegovi vili banketi in plesi.

Kadarkoli ima kaj prostega časa, sede v avtomobil ter obišče svoje sosedo.

Informira se o letini in farmskih zadevah.

Ko se bo naveličal kopanja, bo hodil libarit in na lov.

FRANCIJA NE BO ŠE TAKO KMALU DELEŽNA ŠTRIUR-NEGA DELAVNIKA.

Iznajditelj Steinmetz je sicer prerokoval, da bo po preteku stotih letih uveljavljen po vsem svetu štiriurni delavnik, ker bodo stroji v veliki meri nadomestili delo človeških rok.

To morda velja za ves svet, razen za Francijo.

V New York je namreč dospel lyonski župan Edouard Harriot ter izjavil, da ima Francija preveč talog, da bi mislila na štiriurni delovnik. Tudi z najpopolnejšimi stroji bi ne mogla v sto letih popraviti vse škode, ki so jo ji prizadeli Nemci tekom svetovne vojne.

Sicer pa — je rekel — jaz se nikakor ne strinjam s štiriurnim delovnikom. Djude bi se preveč polenili. Ne vedeli bi, kam bi s prostim časom. Zastrantega bi uganjali neumnosti, za katere nimajo sedaj časa.

4000 VOJAKOV MANEVRIRA V TEXASU.

Washington, D. C., 20. sept. — V Big Bend okraju se vrše veliki vojaški manevri. Vsega skupaj je zbranega tukaj nad 4000 vojakov. Glavno ulogo pri manevrih igra kavalerija.

Napeljuje jim generalni major Robert L. Hause.

POTRES V TURKESTANU.

Moskva, Rusija, 20. septembra. — V provinci Amur in v Turkestanu so čutili prebivalci pred dvema dnevi močne potresne sunke. Škode niso povzročili nobene.

REŠKA ZADEVA.

Belgrad, Jugoslavija, 20. sept. — Reško vprašanje je deloma rešeno. Italija bo dobila Reko, dočim bodo imeli Jugoslavi pravico posluževati se tega pristanišča. Prihodnje dni bodo Italijani "popravili" jugoslovansko mejo zapadno od Reke.

O B I S K.

Ivan Pajk, trgovec z zlatnino in Victrola v Conemaugh, Pa. se je mudil po kupčiji v New Yorku. Sklenil je pogodbo z Victor Co. in je on edini slovenski trgovec teh izdelkov v Ameriki. Naročil je precejšnje število plošč, strojev, prstanov, ur in verižic ter razne zlatnine in srebrnine, da bo imel za praznike večjo izbero za svoje odjemalce.

Vsak pevec bi moral imeti novo izdajo

"PESMARICA GLAZBENE MATICE"

Za štiri moške glasove

Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi s notami.

Cena s poštnino \$3.00.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo samostojno, hitro in po niskih cenah:

Včeraj se bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:
Raspotilja na sednje polte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" in Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač na hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. . .	\$11.80	K 4,000
2000 Din. . .	\$23.40	K 8,000
5000 Din. . .	\$58.00	K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in zasedene ozemlje:
Raspotilja na sednje polte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opotiji in Zadru.

200 lir	\$10.00
300 lir	\$14.70
500 lir	\$24.00
1000 lir	\$47.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Na polpitilja, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po evropski in dovoljujejo po možnosti ali po posredni poti.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospel poslani denar v roke.

Glede izplačil v američkih dolarjih glejte posebne cene v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO NARAVO

Owned and Published by

Marjane Publishing Company
(A Corporation)

FRANK HANSEN, President

LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and of the Office of the Editor
31 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For sale here and in America	For New York and other large cities
100 copies \$1.00	100 copies \$1.00
500 copies \$4.00	500 copies \$4.00
1000 copies \$7.00	1000 copies \$7.00

Subscription Yearly \$2.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.
Poslani brski prejeto in vsebino se ne priobčujo. Denar na poštovni po-
srebi se plačuje. Pri naročilih iz tujine, vključno s poštnimi stroški,
vsi predplačniki namenjajo, da hitro najdemo naslovnikov.

"GLAS NARODA"

31 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2171

ALFRED BRUNNEN

TRADE UNION COUNCIL

NEW YORK CITY

NEMČIJA

Poročila o položaju na Nemškem so morala zadnje dni stopiti nekoliko v ozadje.

Prve strani časopisja so bile polne vesti o japonskem potresu o izbruhu Mussolinija, o revoluciji na Španskem in drugih naravnih katastrofah.

Pred kratkim so krožile govorice, da je bil dosežen nekaj sporazuma med Nemčijo in Francijo.

Toda ostalo je le pri govorinah.

V nedeljo je rekel Poincare, da so zadnji predlogi taki, da sploh ni vredno o njih razpravljati.

Poincare bo še čakal in čakal. Čakal bo tako dolgo, da si bo zagotovil kolikor mogoče dosti interesov v Ruhr okraju, čakal bo tako dolgo, da bo ustanovljena "prosta država" pod francosko komando ob Renu.

Berlinski poročevalci poročajo, da je nemški kancelar Stresemann tako nervozen in potr, da bolj ne more biti.

Marka je brez vsake cene. Industrijske zmede vsepovsod.

On je odkritosrečno ponudil Franciji vse, kar je mogel ponuditi. Poincare je odločno zamahnil z roko, češ, to je veliko premalo.

Proti njemu pa niso samo Francozi, pač pa tudi Nemci. Očitajo mu, da je ponudil preveč in da hoče vse vreči sovražniku v naročje.

Veliki industrijski ga napadajo v svojih glasilih. Pri tem se družijo s monarhističnimi skupinami ter kujejo zarote.

Po vsej deželi se vrše nemiri. Prebivalstvo zahteva kruha.

Komunisti izrabljajo te nemire v svoj lastni prid. Medtem se bliža trda, neizprosna zima.

Kaj bo napravil Stresemann?

Če se preda Poincareju na milost in nemilost, ga bodo Nemci izgnali iz rojstne dežele.

Če pa noče ugoditi Poincareju, bo tako ali tako izgubljen.

Nahaja se na robu prepada. dočim se bankirjem eede sline.

Avstrija, ki je postala pod Ligo narodov kolonija bankirjev, je vzbudila njihov apetit.

Zaslanjajo so, kako krasno bi bilo zanje, če bi stopil na čelo Nemčije bankir-diktator, in če bi nemški delavec, najboljši delavec na svetu, potili krvavi pot za tujezem-ske kapitaliste.

Razne vesti.

Odločen nastop slovaških legio-narjev proti Tuki.

Zveza slovaških legionarjev v Košicah je izrekla sledečo resolucijo, v kateri zahteva, da se nemudoma izda tiralica za bivšim profesorjem madžarske univerze Belo Tuko, da bi bilo že skoraj konec njegovega hujškanja proti republikli, dalje zahtevajo, da se odslovi vsi uradniki in drugi namočeni češkoslovaške republike, katerim se dokaže, da delajo in rovarijo proti češkoslovaški državi. Koncem svoje resolucije podarjajo, da bodo legionarji neomajno vztrajali pri svoji zahtevi ter se posluževali vsakega sredstva, dokler se njih sklep ne uresniči.

Rovar Bela Tuka je silno dosti kriv, da so nezavedni Slovaki še dandanašnji proti svojim bratom Čehom, katerim bi morali biti na veke hvaležni, da so jih rešili madžarskega jarma.

Brezprimerna predrznost.

Iz Trsta se poroča, da je prišel na dan pogreba fašistovskega glavnega tajnika Marare neki karabinjerski narednik v jugoslovanski konzulat ter tam navzočim postrežnici zaukazal, da se mora takoj izvesti jugoslovanska državna zastava na pol droga v znak žalosti.

Postrežnica je o tej zahtevi takoj obvestila generalnega konzula Rakiča, ki je seveda to zahtevo odklonil ter takoj pri prefektu protestiral proti žaljivi drznosti italijanskega policijskega organa. Prefekt je obljubil takojšnjo preiskavo, ki se je res tudi začela. — Dotični karabinjer se izgovarja, da je dobil nalog od "komisarja v civilu", kar se pravi z drugimi besedami od kakega fašistovskega funkcionarja. Seveda gospoda komisarja sedaj ne bodo našli.

Žena brez občutka.

Na Angleškem živi neka ženska, ki je pravi čudež, ker nima nobenega čuta. Tako so se dotiknili njenega čela z razbeljenim železom, pa ni ničesar čutila. Nikakega učinka tudi ne naredi nanjo najmočnejši električni tok. Pa tudi če strupi so zanje brez učinka. Tako je brez škode pojedla velike množine arzenika in ciankalija. Ta žena pa je tudi nedostopna za vse umike bakterij. Tako so ji vbrizgali bakterije tifusa, kolere in tuberkuloze, pa brez vsake posledice. Zdravniki se mnogo pečajo s to žensko, pa ne morejo razumeti njene brezčutnosti.

BOJAKI NARODAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V KOB. DELAVAN

Novice iz Slovenije.

Odlikovani detektivi.

Za svoje vestno službovanje za časa bivanja kraljeve dvojice na Bledu so bili odlikovani z zlatimi kolajnami sledeči detektivi: Ivan Dobravec, Ignacij Tomić, Fran Nanut, Fran Pavlovič, vsi iz Ljubljane, Josip Cotič, Jos. Roje, Gašper Trpin, Fran Fradel, Fran Saksida, vsi iz Maribora, Hinko Držinič in N. Vlastić iz Zagreba.

30-letni jubilej ptujskega Muzejskega društva.

Povodom 30letnice obstoja Muzejskega društva se je vršila dne 2. septembra v mestni posvetovalnici v Ptuju slavnostna seja društva. Po delegatih so bila zastopana mesta Zagreb, Beograd, Gradec, mnogo drugih jugoslovanskih mest in tudi precej Ptujčanov se je udeležilo proslave. Dvorana je bila nabito polna. Po pozdravu častnega predsednika dr. Jurtele sta referirala društveni predsednik dr. Kotnik in Viktor Škrabar, izborni arheolog in marljiv sotrudi jugoslovanskih revij v arheoloških vprašanjih. Društvo je prešlo povodom jubileja tudi veliko pismenih in brzojavnih pozdravov. Popoldne je bil odprt na Hajdini mitre, zvečer pa se je vršil slavnostni komerz, ki je bil jako dobro obiskan.

Izpred novomeške porote.

Uboj v znamenju alkohola.

Dne 30. maja sta se ob 10. uri zvečer vračala Jozef Trkaj in Fr. Kraker iz vinograda v Vel. Strmci. Prišli so v vas, sta slišala dva strela, pred Trametovo hišo pa sta našla na 60letnega posestnika Josipa Smoleta, ki je držal v roki samokres in razbijal po večini vratih. Ko je Smole zaslišal prihajati ta dva fanta, juna je šel naproti in se potem pri Trametovem podu jezil nad Francetom Papežem in še nekim Krneem, češ, da ga obrekujeta. Medtem se je pridružil trojici še Papež, ki je pozval Smoleta, naj gre spat, ga prijel za rokav in potegnil k sebi. Smole je nato v resnici krenil od domov, na potu pa se je zopet ustavil. Papež mu je nato še enkrat zaklel, da mora spat, nakar pa je Smole zagrozil Papežu, da ga bo vrgel ob tla in ustrelil. Papež mu je ne boječ se grozje, odvrnil: "Tukaj sem, pa ne daj!" a v tem hipu je Smole iz sprožil samokres z besedami: "To imaš, hudič!" Papež je bil zadet v desno stran trebuha in je podlegel ranam v bolnici.

Smole se je zagovarjal, da je hotel Papeža samo prestrašiti. Da ga je zadel, je bila samo nesreča. Bil je takrat tudi močno pijan.

Pri obravnavi (predsednik dr. Polensak, votanta sodni svetnik Barle in okr. sodnik dr. Romih) so porotniki z 11 proti 1 glasu potrdili krivdo uboja, soglasno pa zaničali silobran. Jože Smole je dobil 15 mesecev ječe. Obtožbo je zastopal dr. Kremžar, obtožbenca pa zagovarjal dr. Česnik.

Pri telovadbi se je ponesrečil

Jozef Švajger, strugar v Studenih pri Mariboru, član telovadnega odseka soc. dem. stranke, pri izvajanju veletoka, kjer je padel tako nesrečno raz droga, da je dobil težke notranje poškodbe. Morali so ga prepeljati v bolnico.

Resen položaj v delavnici južne železnice.

Iz Maribora se poroča: Položaj v delavnici južne železnice se je v zadnjem času izdatno poostil. Delavnica se danes nahaja v rokah oborožene oblasti, in sicer vojaštva in orožništva. Ždi se, kakor da bi bilo delavstvo Po mestu so se raznašale razne vznemirajoče vesti, kar je dalo povod, da so varnostne oblasti sklicale konferenco. Izkazalo pa se je, da bile vse te vesti brez prave podlage. Delavstvo se nahaja v kritičnem položaju. Odkar so grešnji zaupniki odložili svoje mandate, ni imelo delavstvo nobenih pravih zaupnikov, še manj pa enotnega in delavstvu naklonjenega vodstva. To anarhijo v taki masi izrabljajo seveda razni politični agitatorji. Delavci tudi na zgoraj nimajo nobene prave zaslombe. S silo ne bo šlo ne na eni, ne na drugi strani. Iz izkušnje dosedanjih sporov v delavnici smo poučeni — in o tem naj bi bila po-

učena tudi nova železniška uprava, — da je irabljajna sila nasajenih bajonetov okrog delavnice le zajezila jez nezadovoljstva, ni ga pa odstranila. Ako delavci sami niso sposobni si preskrbeti primernega voditelja v tem resnem položaju, bi bila dolžnost nove uprave za to skrbeti. Nova železniška uprava bo najbolje storila, če napravi križ čez vse dosedanje spore ter nudi delavstvu dejansko priliko, da se mirno povrne na delo, sicer jo čaka odgovornost, težja, kot si jo danes predstavlja.

Še ena stavka v Mariboru.

V stavko je stopilo tudi delavstvo tvrdke Doctor in drug v veliki tkalnici na Ruški cesti v Studenih. Iz te tovarne so že dolgo časa prihajali glasovi skrajnega nezadovoljstva. Plače za moške po 15 K na uro, za ženske 5 do 6 K pri deveturnem delu, tako da nekateri delavci pri 9 in polurnem delu na teden zaslužijo samo 240 kron (60 dinarjev). Še slabše pa je delavstvo plačano pri strojih. Vpoveštati treba tudi, da je delo v tej tovarni zdravju škodljivo. Samo v enem tednu je po zdravniškem izvidu obbolelo 23 delavk, in to so po večini deklice, ki so komaj dovršile ljudsko šolo. Delavstvo zahteva vsaj 30 odstotkov povišanja plače in izboljšanje sanitetnih razmer v delavnici.

Hijena na mariborskem pokopališču.

Pred kratkim je bil grobokop mariborskega mestnega pokopališča na Pobrčju aretiran in sodišču izročen, ker je bil zelo osumljen, da je odvarjal nove grobove in jemal mrtvecem dragocenosti in tudi oblake. Grobokop je bil že dalj časa pri sosedih na slabem glasu. Kakor doznava mariborski list "Tabor", bi bilo kmalu že pred meseci prišlo na dan njegovo zločinsko postopanje, ker je neka gospa, kateri je umrla hčerka, opazila v rokah grobarjevih otrok punčko, katero je bila svojemu mrtvemu otroku položila v rakov. Vendar si gospa tega ni upala javiti orožništvu. Do razkrinkanja hijene je prišlo le slučajno. Žena nekega železničarja je namreč opazila, da nosi grobokop sukno njenega pokojnega moža, v kateri je bil pokopan. Ko se je prepričala, da je sukna res prava, je javila zadevo orožnikom. Vršila se je hitra preiskava pri grobokopu in našlo se je celo kopo mrtvega pokradenih stvari. Preiskava je olajšala grobarjeva tača, ki je povedala, da je njen zet pomoči odkopal rakve, jih odpiral ter kradel mrtičem obleko in dragocenosti. V afero je zapleten baje tudi neki krojač, ki je pokradeno obleko predeloval in jo potem prodajal ljudem na deželi. Sodišče namerava odkopati več grobov, o katerih se domneva, da so oropani. Tudi ženo grobarjevo so aretirali in izročili sodišču.

Sedmero čudežev starodavnosti.

Sedmeri čudeži starodavnosti (Egipčanske piramide, Mavzolej v Halcarnasu, Svetišče boginje Artemide v Efesu, Viseči mostovi babilonski, Kolos na Rodu, Fidi-jev kip boga Zeusa v Olimpiji in Pharos ali Aleksandrijski svetilnik) so bila resnična čuda lepote, veličanstva in s težavo zavržena. Kljub temu pa niso imeli vpliva na potomstvo. V teh dneh se veliko bolj zanimamo za uspehe, ki lahko napravijo svet veselejši in jasnejši. Znanost, kako se je treba boriti proti boleznim, je največ vredna manifestacija resničnega napredka naših dni. Devetdeset odstotkov vseh bolezni, ki se pojavljajo v odvajalnem črevu ter črevesnih boleznih, so v resnici le začasna svarila narave. Triner-jev GRENKO VINO je zanesljivo zdravilo, potem kojega se da lahko odpraviti te neredne in njihova znamenja (slab tek, zaprtje, napihnjenost, glavobol, nespečnost in splošen občutek potrtosti). Imejte Trinerjevo GRENKO VINO vedno doma, vaš lekarnar ali pro- dajalec zdravil ga ima v zalogi za vas. (ad.)

Peter Zgaga

Prijatelj, morda si že zašel kdaj v kako družbo, kjer se je pilo in jedlo, ti si bil pa na vse pretege lačen in žejen. Pa te je zadel nesreča, da je na tvoji desni sedela ženska, na tvoji levi ženska in tebi nasproti tudi ženska.

Vpraševali so te to in ono, ti si moral odgovarjati. Sproti odgovarjati, da ni bilo časa za pilo in jelo.

Če se ti bi še kaj takega pripetilo, stori tako kot sem storil jaz zadnjič.

Ono, ki mi je sedela nasproti, sem vprašal:

— Oprostite, ali ste poročeni?

— Da, poročena sem, — je odgovorila.

— Ali imate otroke?

— Da, tri otroke.

— Ali so vsi od vašega moža?

Zamrdnila je in mi je dala mir za tisti večer.

Ono, ki je na levo sedela, sem vprašal:

— Oprostite, ali ste poročeni?

— Ne, — je rekla.

— Ali imate otroke?

Zamrdnila je in mi je dala mir za dotični večer.

Ono, ki mi je sedela na moji desni setrani sem vprašal:

— Ali ste poročeni?

— Da, — je odvrnila.

— Ali imate otroke?

— Ne, nimam otrok.

— Kako pa naredite, da nimate otrok?

Zamrdnila je in mi je dala mir za tisti večer.

Imel sem mir ves večer.

Prepričan sem, in sleherni med nami je prepričan, da bo nekega lepega dne napočil mir.

Vprašanje je le s kakšnim orožjem in s kakšnimi batami ga bo mo pričakali.

Šofer je pogovarjal policista.

ki ga je ustavil na cesti:

— Bodite vendar pametni za božjo voljo. Nikar me ne zapirajte. Tistega, kar vem jaz o šoferstvu, ne spravite v debelo knjigo.

Policist mu je pa odgovoril:

— In tisto, česar vi ne veste o šoferstvu, bi lahko napolnilo največji špital.

Pevec so zapeli pesem "Otok Bleški".

V prvi vrsti je zajokal star, ne znan rojak.

To je bilo največje priznanje za kapelnika. Po petju stopi k njemu in mu reče:

— Mož, ali ste z Bleda doma da vas je naše petje tako presunilo?

— Ne, — je odvrnil mož, — ampak pevec sem.

Marsikateri, ki je bil pred vojno polkovnik, bi bil danes že lahko gneral, če bi ne bilo vojne.

Fant in punca sta se pogovarjala in delala načrte za bodočnost.

— Na poročno potovanje bova šla pa v Evropo.

— Ne, morja se bojim in morske bolezni.

— Nikar se ne boj. Ni ga bolj šega zdravila zoper morsko bolezen kot je ljubezen.

— To je že res, — je odvrnila.

— Kaj pa nazaj grede?

V Belgradu, Zagrebu in Ljubljani se vrše veleselji.

Ko bo enkrat teh veleseljev konec, naj vlada kaj pametnega z Italijo zmešatari.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH

POLJANAH

Spisal Ivan MATIČIČ

Cena s poštnino

\$1.50

Jugoslovanska

Katoli. Jednosta

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 923 E. 135 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Začasni blagajnik LOUIS CHAMPA, Box 561, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih amrtin: JOHN MOYER, 412 — 13th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 606 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.

MOHOR MLADIČ, 1234 W. 15 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 489, Ely, Minn.

GREGOR J. FORENTA, 310 Stevensen Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.

PAULINE ERMENC, 353 Park Str., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 532 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačije se uradnih zavej kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse priobče naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasti tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Kraljica je povila sina.

Iz Beograda se poroča: Dne 6. septembra ob 3. uri zjutraj je kraljica Marija rodila sina, naslednika prestola.

Krvav incident v Zagrebu.

V proslavo rojstva prestolonaslednika je 6. septembra zvečer vojska g-dba korakala po zagrebških ulicah spremljana od velike množice in zlasti od velikega števila nacionalne omladine, ki se je po končanem mirovoju preko ilice vračala na Jelačićev trg, vzklikajoč kralju, kraljici, prestolonasledniku in jugoslovanskemu narodu. V gornji ilici so se proti nacionalistom postavili Hanaoci, ki so prišli izvizati. Ko je na oglu Primorske ulice neki Hanaovec na vzklike "Živio kraljevič" odgovoril z grdimi psovki, ga je tankaj uradujoči policijski kontrolor Mile Galović aretiral in odvedel proti policijskemu komisarjatu, ki se nahaja v ilici. Spotoma je aretiranec segel v žep, pogledal revolver in ga spustil na zemljo. Galović je revolver pobral. Medtem se je bila zbrala okrog Galovića večja tolpa Hanaovcev (članov samohrvaške nacionalne organizacije) in ko je čela gruča dospela do hiše št. 111 v ilici, je naenkrat iz tolpe skočil velik mlad človek proti Galoviću, ga od zadaj udaril po glavi, mu iztrgal revolver ter hipoma štirikrat ustrelil Galovića v hrbet. Galović se je takoj zgrudil na zemljo. Ena revolverska krogla mu je pretrgala pljučno žilo in Galović je bil za malo trenutkov mrtve. Napadaleci so se razbežali na vse strani in tudi aretiranec je pobegnil. Zbrala se je velika množica ljudi. Zdravnik je konstatiral smrt in truplo so prenesli najprej v bližnjo stražnico, potem pa v prosekuro. Revolverske krogle so raniile tudi več drugih oseb, med njimi težko neko žensko. Ogorčenje med občinstvom je bilo ogromno. Takoj po dogodku je stopil v akcijo ves policijski aparat in močne straže po zagrebških ulicah so aretirale vsakogar, pri katerem so našle orožje. Tekom noči je bilo mnogo oseb, ki so bile v posesti revolverjev in raznih drugih ubojnih sredstev, privedeno na policijsko ravnanje. Do ene ure ponoči morile še niso dobili. Galović je bil izvrsten policijski uradnik. Zapušča ženo in otroke.

Meteor ali poveironj

je bil, da je mlajši starejšemu prepral z nožem trebuh; deček je kmalu nato umrl. Politika ni za otroke, ampak za zrele ljudi.

Velika tatvina premoga v Zagrebu.

Poročano je bilo pred kratkim o veliki tatvini premoga na državnem kolodvoru v Zagrebu, pri čemer je bila država oškodovana za milijone dinarjev. Poleg treh državnih namestencev so bili sedaj aretirani ravnatelj tvornice papirja Josip Ondera, ličnik Stjepan Cingoli in še eden namestence. Premog je kupoval tudi Franjo Skrinjar, trgovec v Gunduličevi ulici v Zagrebu.

Za Slab Spanec, Nervoznost in Utrujenost.

Tu je novo zdravilo, ki je že tisočim pomagalo v par dneh in jih po polnoma zadovoljuje. Če imate slab spanec, ste nervozni in se čutite utrujeni v jutru, potem poljite k vašemu lekarnarju in kupite to novo zdravilo. Spigite ga v čaj, v mleko, v vodo, kako hitro isto učinkuje. Daje življajoč spanec, močeno, mirno živce, dober tek, fino probavo, reden stol in novo življenje. To novo zdravilo, NUGA-TONE, je neprekosljavno za želodčne neredne, zaprtje, dviganje, kisli želodci, glavobole, omotice itd. — Če se dobo ne počutite, je vaša dolžnost, da jo poskusite. Vas nič ne stane, ako vam ne stori dobro. Je prijetna za vživati in počutiti se boste boljše takoj. Če vam je še ni predpisal vaš zdravnik, potem poljite takoj v lekarno in kupite NUGA-TONE. Ne sprejmite nadomestil. Vživajte jo par dni če se ne počutite boljše in če ne zagledate boljše, niste ostalo nazaj lekarnarju, ki vam bo povrnil vaš denar. Izdelovatelj NUGA-TONE zahteva od vseh lekarnarjev, da famljo za isto in povrnejo denar, če niste zadovoljni. Priporočena, jamčena in na prodaj v vseh lekarnah. AdvT.

Morski razbojnik.

Spisal kapitan Frederick Marryat.

(Nadaljevanje.)

Moštvo je vsega skupaj štelo 165 glav, skoro vsake narodnosti. Vendar se je dalo opaziti, da so bili vsi višji ali Angličji ali iz drugih severnih dežel, ostali pa so bili večinoma Španci ali pa z otoka Malte. Bili so med njimi pa tudi Portugaleci, Braziljanci, zamorci in drugi; ti so tvorili dopolnilno moštvo, ki je šlo v času, o katerem govorimo sedaj, 25 moč. Bili so takozvani Krumani, neko zamorsko plemo, dandanes dobro znano, ki prebiva ob obrežju okoli rta Palmas, in katere dostikrat najamejo na naših (angleških) bojnih ladjah, da se evropskim mornarjem olajšuje služba v nevarnem podnebnju. To so veliki, močni ljudje, dobri mornarji, vedno srečni in veseli in radi težko delajo, v čemer se razločujejo od ostalih Afrikanecv. Vdani Angličani, govorijo njih jezik navadno toliko, da jih je mogoče razumeti, in so jako veseli, ako jih krstijo, kadar pridejo na krov. Prvo ime, ki ga dobijo, obdrži navadno vse življenje, in tako je mogoče, da je moči najni na tamošnjem obrežju vse polno Blücherjev, Wellingtonov, Nelsonov itd., ki radi opravljajo katerokoli delo najnižje vrste, ne da bi čutili, kako malo se to delo zлага z njih mogočnimi imeni.

Ne smemo misliti, da so prišli ti ljudje prostovoljno na razbojniško ladjo. Bili so vslužbi na eni ali drugi angleški ladiji, ki se bavijo z obrežno trgovino, in so bili ujeti, potem ko so bile njih ladje sežgane, evropski mornarji pa pomorjeni. Obljubilo se jim je plačilo, ako bodo delali na tej ladiji; ker pa tega niso pričakovali, so čakali le prvega ugodnega trenutka, da pobegnejo.

Kapitan je stal z daljnogledom v roki na zadnjem delu ladje in časih ogledoval obzorje, češ, da zapazi kako ladjo. Častniki in mornarji so ležali okoli ali pa malomarno hodili po krovu, sopihajoč od prevetle vročine in nestrpnosti pričakujoč morskoga vetra, ki bi jim ohladil vročo čela. Z velikimi bradami, golimi prsmi, zagorelimi drznimi obrazi so tvorili skupino, ki je bila celó v miru videti strašna.

Sedaj moramo stopiti še dol v ladjino kabino. Oprava je bila preprosta; na vsaki strani je stala postelja. Ob steni v ozadju je bila velika omara, prvotno namenjena za steklo in porcelan, sedaj pa zalozena z raznimi srebrnimi in zlatimi posodami vsake vrste in oblike; nabral si jih je bil morski razbojnik z raznih ladij, ki jih je oplenil. Tudi svetilniki so bili srebrni in prvotno gotovo namenjeni za nakit kakor katoliške cerkve.

V tej kabini sta bili dve osebi, na kateri hočemo sedaj opozoriti čitatelje. Ena izmed teh je bil neki Kruman prijetnega in vsega obraz, ki so ga bili krstili na ime Pompej Veliki; najbolj gotovo zaradi njegove velikanske postave. Na sebi je imel hlače iz jadravine, sicer pa je bilo telo golo, kakorče pod gladko svetlo kožo mišice, ki bi bile utegnile zbuditi občudovanje vsakega anatomu ali kiparja. Druga oseba v kabini je bil mladenič kakih osemnajstih let, inteligentnega, zalega obraza očividno evropske krvi. Vendar pa je bil njegov obraz videti otožen. Obleden je bil precej tako, kakor smo malo prej opisali kapitana, samo da se je obleka še bolj prilagala njegovemu velikemu in lepo zraslemu telesu. Sedel je na divanu, pritrjenem v sprednjem delu kabine, s knjigo v roki, v katero je časih pogledal, in potem je zopet povzdignil oči, da opazuje okrete Krumana, ki je marljivo opravljal delo hišnikovo ter urejal in snažil dragocene stvari, nahačajoče se v omari.

"Masa (Mister) Francisco, res lepa stvar to", je dejal Pompej in mu kaval svetel vrč, ki ga je ravnokar snalil.

"Lepe", je odgovoril resno Francisco, "res, Pompej."

"Kako je prišel Kaj do nje-ga?"

Francisco je zmajal z glavo. Pompej pa je položil prst na usta in pomenljivo pogledal Franciscoa. V tem trenutku je bilo čuti kapitana, ko je stopal dol po stopnicah, Pompej je zopet začel snaliti

srebro, Francisco pa je znova pogledal v knjigo.

Kaj je vezalo kapitana in tega mladeniča, ni znano. Ker ga je mladenič vedno spremljal in živel z njim, so splošno mislili, da je kapitanov sin, in mornarji so ga časih imenovali mladega Kajna, časih pa Franciscoa, po njegovem krstnem imenu. Zadnje čase so poleg vsega še opazili, da sta se večkrat prepirala in je kapitan vedel pazil na vse, kar je delal Francisco.

"Prosim, nočem vaju motiti v pogovoru", je rekel Kaj, ko je stopil v kabino; "pouk, ki ga more dobiti od kakega Krumana, je gotovo zelo imeniten."

Francisco ni odgovoril ničesar in je bil očividno zatopljen v svojo knjigo. Kaj pa je pogledal zdaj enega, zdaj drugega, kakor bi hotel zvedeti njiju misli.

"Prosim, kaj si rekel, Pompej?"

"Jaz rekel, masa kapitan? Rekel samo mlademu masi, to jako lepa reč, vprašal, kje vi dobili — masa Francisco nič povedal."

"In kaj to tebe skrbi, črni lopov!" je zakričal kapitan, prijel za vrč in tako močno udaril Krumana po glavi, da se je upognil in da ga je vrvel na tla, najsi je bil tudi ta pravi velikan. Kri je tekla Krumanu, ko je počasi vstal, omočen in trepetajoč od močnega udarca: Ne da bi bil znil besedi-co, je počasi odšel iz kabine, Kaj pa se je vrvel na eno izmed skrivaj pred posteljo in rekel z bridkim nasmehom: "Toliko imaš za svoje prijatelje, Francisco!"

"Ne, temveč v dokaz okrutnosti in krivdnosti proti nedolžnemu možu", je odgovoril Francisco in položil knjigo na mizo. "Njegovo vprašanje je bilo popolnoma nedolžno, zakaj vedel ni za bližnje okolščine, ki so v zvezi s priustitvijo tega vrča."

"Ti pa jih, kakor se vidi, še nisi pozabil! Dobro, naj bo, mladenič! Toda svarim te še enkrat, kakor sem te svaril še dostikrat — nič drugega kakor edino spomin na tvojo mater me je odvrnil že večkrat, da te nisem vrvel morskim somom."

"Kako vpliva na vas spomin na mojo mater, ne vem; obžalujem samo, ker je bila tako nesrečna, da je bila kakorkoli v zvezi z vami."

"Imela je oni vpliv", je odgovoril Kaj, "kakršnega mora imeti ženska na moža, ako sta dolga leta na isti ladiji, in ta vpliv sedaj hitro gine. Govorim ti zaradi tega tako odkrito, ker ne pripuščam niti njejemu spominu, da bi me zavračal, ako se prepričam, da boš še dalje hodil po svojih potih. Vpričo vseh mornarjev si pokazal, da mi nisi naklonjen; ugovarjal si mojim poveljem — dovolj povoda imam misliti, da kuješ zaroto proti meni."

"Ali morem storiti kaj drugega, kakor izkazovati vam svoje zaničevanje", je odgovoril Francisco, "ko moram biti priča takim krvavim, strašnim zločinom — hladnokrvne okrutnosti, kakor se je godilo zadnjikrat? Čemu ste me privedli semkaj? In čemu me sedaj zadržujete? Vse, kar zahtevam, je: Dovolite mi, da odidem a te ladje. Vi niste moj oče, sami ste mi povedali."

"Ne, nisem tvoj oče — toda ti si sin svoje matere!"

"To vam ne daje nikake pravice, da imate oblast do mene, in tudi ako bi bili poročeni z mojo materjo, ki —"

"Nisem bil."

"Hvala Bogu, zakaj zakon z vami bi bil zanjo le še večja sramota!"

"Kaj?" je zavpil Kaj, vstal in prijel mladeniča za vrat in ga dvignil kakor igračo. "Toda ne — ne morem pozabiti tvoje matere." Kaj je izpustil Franciscoa in zopet sedel na skrivnjo.

"Kakor vam drago", je dejal Francisco, ko se je zopet zavedel, "pač eno je, ako me zadavi vaša roka ali ako me vržejo z ladje morskim somom, saj bo samo en umor več!"

"Blazni glupeč! Zakaj me izkušati na ta način!" je dejal Kaj, zopet vstal in hitro odšel iz kabine.

(Dalje prihodnjik.)

Izumiranje naravnih ljudstev.

Z razširjanjem kulture, zlasti evropske, se neprestano krči prvotna narava. Ne le malicenje pokrajin z vodnimi zapornicami, električnimi in industrijskimi napravami, temveč tudi posredno in neposredno iztrebljanje rastlin in živali, ki se ne morejo prilagoditi novim razmeram, so posledica naraščajoče kulture. — Da, ljudska plemena, ki so se prej evetoče razvijala, so jela hirati, ko so prišla v stike s kulturnimi narodi, in nekatera so v presenetljivo kratkem času popolnoma izumrla. Vsekakor je bila pri tem skrivna surova, z brezobzirno razširjevalno in osvojevalno silo združena za sledovalna besnota, da celo sila po človeškem iztrebljevanju.

Najbolj znane so pač žalostne posledice evropske kolonizacije za ameriške Indijance, zlasti za prebivalce Antilov. Iznogavano po sistemu repartimentov ter ogozljano z ognjem in mečem, je zamiralo to ljudstvo: sredi šestnajstega stoletja, petdeset let po odkritju Amerike, ni bilo na Velikih Antilih več domačega prebivalstva. Indijanci Malih Antilov so se ohranili do 17. stoletja. — V Srednji in Južni Ameriki so se morali Indijanci ob obalah in v pokrajinah z zdravjšim podnebjem povsod umakniti vsiljivim Evropejcem in kasneje črneem. V nedostopnih, mrlišastih braziljskih gozdovih se je vendar do danes ohranilo nekaj čisto pristnih indijanskih rodov. Po vseh drugih straneh pa so ostanki prvotnega prebivalstva skoraj izgubljeni; izgubljajo se počasneje ali hitreje v novem mešanju ljudi.

V 19. stoletju so ovcariji in iskaleci zlata napovedali prebivalcem plemena Ona v Ognjeni deželi brezobzirno uničevalno vojno, napravili so nanje pravega pogon in jih popolnoma iztrebili. V Severni Ameriki so zastopniki evropske kulture in npravnosti vodili srdito uničevalno borbo proti domačinom, ki so bili nekdaj tako mnogobrojni. Borba se je končala z iztrebljenjem Indijancev v večini krajev Severne Amerike. Ko je končno prevladalo boljše mišljenje, se je moglo oteti le še nekaj tisoč ljudi v takozvanih rezervacijah. Telesno in moralno oslabiljeni se bližajo tudi ti gotovemu poginu.

Tudi v Afriki poznajo plemena, ki izumirajo. Bušmane, one pritlikave, svetlopolte prebivalce Afrike so pregnali že njihovi krepki črni sosede na rob brezmejnne puščave Kalahari, še preden so jih obkolili belokožci. Morali so se bomo preživljati z lovom ter zbiranjem korenin in divjih melon. Prišli so pa belokožci, predvsem Buri, s svojim strelnim orožjem in izpremenili nekdanji divji raj v bedno puščavo ter takoj oropali domačina — lovca življenjskih sredstev. A ne samo to! Priljubljena zabava Burov je bila, da so v mesečnih nočeh, ko so Bušmani proizvajali svoje eksotične plese, te ljudi obkoljevali ter jih streljali kot zajce vse pomešano, moke, ženske in otroke. Je le še vprašanje nekaj let, kdaj izumre to velezanimivo plemo. Neki raziskovalec je leta 1905, videl v Južni Afriki 41 Bušmanov in jih vprašal, koliko imajo otrok. Bili so brez njih!

Tudi Hotentoti, ki so v mnogem slični Bušmanom, kakor tudi severnoafriškimi Hamitom, izumirajo, s tem, da se njihovi preostali mešajo z belokožci in črnci ter tako kot plemo izginevajo.

Prav tako so pred našimi očmi izginili Tasmanci. Početkom 19. stoletja so cenili številu Tasmancev na 5000. Leta 1854. jih je bilo le še 16. Leta 1856. je umrl zadnji moški zastopnik, leta 1876. pa zadnja ženska pripadnica tega ljudstva. Tudi v Avstraliji so angleški naseljenci domačine preganjali in uničevali, kjerkoli so prišli z njimi skupaj; peirejali so za njimi praveate pogone, kakor za Bušmani in Onije. Dasi jih sedaj več ne streljajo, vendar ginejo njih ostanki pod vplivom kulture. Alkohol, kušne bolezni vseh vrst, opij in drugi "darovi kulture" store svoje, d a izpodkopljejo telesno in moralno zdravje in od-

pornost naravnih ljudstev. Tudi nezdrava evropska noša, ki nikdar ne odgovarja telesnim in klimatičnim potrebam domačinov, in ki so jo vsilili tem ljudem krščanski misijonarji, je deloma kriva, da hirajo ti narodi; zakaj opazovali so, da taka obleka pri navčnih ljudeh npravnosti ne pospešuje, — temveč jo mnogokrat celo izpodjeda.

Prav isti vzroki so za izumiranje nadvse zanimivih in deloma simpatičnih narodov po otokih in obalah Južnega morja. Maorci, Novozelandci, Havajci in Samoanci se bližajo neizogibnemu poginu.

V Južni Aziji poznajo ljudstva, ki so jih priseljeni Evropejci zrinili daleč gori v nedostopne gorске kraje, kjer se sedaj burno bore za svoj obstanek. To so ljudstva z višjo kulturo. Med njimi so Indijci, Kitajci, Malajci itd. Ta ljudstva so se deloma spojila z drugimi plemeni in sedaj na ta način izginjajo. Taki preostanki nekoč pač zelo razširjenih ljudstev so med drugimi pripadniki plemena Veda na Cejlonu, od katerih jih je živele leta 1850. še okoli 8000, leta 1891. le še 1229. V Prednji Indiji plemena Toda in nekaj drugih plemen, ki jih poznamo po skupnem imenu Munda — Kolh, dalje v Zadnji Indiji in pa južnoazijskem otočju pritlikavi Negriti z Andamanezi, pripadniki plemena Semang — Sakal z Malajškega polotoka, Aeta, s Filipinov in takozvani Avstroazijci ali Indoavstralci, katerim lahko pritevamo pripadnike plemen Dajak, Batak in druga s Sundskega otočja. Tudi pripadnike plemena Aino, prvotne prebivalce japonskega otočja, so pregnali Japonci, sedanjí gospodarji otokov; žive le še na najsevernejših otokih, — predvsem na Jesu in Sahalinu ter čakajo na svoj konec. Prav tako

se zmanjšuje število večine sibirskih naravnih ljudstev, ki že prej niso bila kaj mnogobrojna.

Povsod na zemlji opazujemo, kako se kulturno nižje stoječa ljudstva umikajo narodom z višjo kulturo. Le poredkoma pokažejo zmoglost prilagoditi se tuji, višji kulturi, najmanj seveda takrat, ako j erazlika zelo velika in se je višja kultura nenadoma približala naravnemu ljudstvu. Le dve plemeni kažeta, vsekakor zaradi razmeroma visoke kulture, večjo odpornost: Mongoli in črnci. Seveda se njih kultura bolj in bolj vdaja evropskemu vplivu in se bo z evropsko kmalu izenačila. Tudi se da na različnih točkah zemlje ugotoviti vedno bolj naraščajoče mešanje treh poglavitnih plemen: črnega, rmenega in bele-ga. To dokazujejo takozvana mešana plemena, Hamiti v Severni Afriki, Turanijci v Istočni Evropi in Zapadni Aziji ter Malajci. In tako ne moremo zanikati, da bo tekom tisočletij, nemara tekom milijonov let, živela na vsem svetu enotna mešana rasa. Morda! Kdo more videti v bodočnost?

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po nižani ceni

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1, 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihačaj. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeno ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmeth z vso svojo resnobo in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakrmo je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovencev v pouk. Po resničnih dogodostavljen. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med krščanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. — Vsebuje 231 strani, .55

Znamenje štirih. Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistroumna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani, .40

Jernač Zmagovaj. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Šenoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se na si očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorčič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne grafičke in junake umirali mučeniške smrti. Vsebuje 378 strani, .75

POŠTNA PROSTA

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

Ko je Pasteur predaval.

Pasteurju, znanemu znamenitemu Francozu, se je nekoč pripetilo sledeče: Predaval je o škodljivosti uživanja nesnažnega sadja, ki je skoro vedno okuženo s kalicami griže, legarja in drugih nalezljivih bolezni. Pripovedoval je, da je treba to sadje vselej oprati predno se ga pojé. Za vzgled je jedel češnje, katere je sprti umival v kozareu vode. Ko so mu češnje pošle, mu je zmanjkalo vsled govorjenja tudi vlage v ustih; postal je žejen, segel navede in nehoté po kozareu, v katerem je preje pral češnje in ga pred strmečimi poslušalci izpraznil z bacili vred do dna. — Predavanja je bilo takoj konec.

Razbojniške tolpe v Stari Srbiji.

Kakor poročajo iz Vranje, je maskirana tolpa razbojnikov v vasi Korište napadla hišo bogatega kmeta Ajdureviča. Vsi člani družine so bili zaposleni pri poljskem delu, le najmlajša hčerka Zifa je

bila doma. Razbojniki so zahtevali od nje denar in dragocenosti. Ker pa je deklica klicala na pomoč, so jo roparji ustrelili, patem pa pobegnili. Doslej roparjem še niso prišli na sled. *

OPOMIN

onim, ki mi kaj dolgujejo. Kdor se v kratkem ne oglasi, ga obelodanim. — Jak Jaksetič, Box 66, James City, Pa. (21-24-9)

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

mali oglasi

v "Glas Naroda".

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jas nam ta zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas zdravim in vrnem moč in zdravje. Škoda 25 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zaneati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite kmalu. Jas zdravim zastrupljene kri, masuže in lise po telesu, bolezni v grlu, in padanje las, bolezni v kosteh, starnost; odaboblasti, živčne in bolezni v moči, jidelnica, letrah, ledocdu, rmenico reumatizem, katar; niste žile; naslona las. Uradne ure: V ponedeljek: srede in petek od 8. dopoldna do 8. popoldna; v torek, četrtek in sobota od 2. dopoldna do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 12. dopoldna do 8. popoldna.

Hranjenje

ustvarja ugodne prilike, katere razsipnost ovira, postavlja temelj neodvisnosti v Vaši bodočnosti, navdušuje k stvarnemu delu, katero je edini pogoj napredka.

Odločite se za varčevanje s tem, da uložite prihranke pri nas na —

"Special Interest Account"

Sigurnost zjamčena, **4%** obresti na leto.

Vse vloge narejene do 1. oktobra obrestujejo se že s **1. oktobrom t. l.**

Denarne nakaznice izplačujemo točno, brzo in ceno potom pošte, brzojavnega pisma ali brzojava.

Dolarske nakaznice izplačujemo v učinkovitih ameriških dolarjih v Trstu, Opatiji in Zadru.

Zastopamo vse prekmorske parobrodne proge in preskrbimo potrebne listine za priseljevanje.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, : : : New York, N. Y.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Izšla je nova izdaja

'PESMARIGA GLAZBENE MATICE'

Zbori za štiri moške glasove.

Uredil MATEJ HUBAD

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi z notami:

1. Na dan; 2. res oženil bi se; 3. Kazen; 4. Kmečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pesem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovanski; 10. Tihl veter od morja; 11. Še ena; 12. Povejte, ve planine; 13. Sijaj, solnce; 14. Lahko noč; 15. Deklica mila; 16. Stanca; 17. Vabilo; 18. Pastirček; 19. Rožmarin; 20. Cervika; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljubi dve; 23. Daniel; 24. Savska; 25. Oblaček; 26. Planinska ro. a; 27. Hercegovska; 28. Ljubzen in pomlad; 29. Rožica i slavulj; 30. Naša zvezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prašal; 34. Bože pravde; 35. Na grobih; 36. Nad zvezdami; 37. Vabilo; 38. Usliši nas; 39. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Barčica; 43. Oblaček; 44. Utoplenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobova; 47. Katrica; 48. Deklica, ti si jokala; 49. Jaz bi rad ru-dečih rož; 50. Zdravica; 51. V mraku; 52. Lepa naša domovina; 53. Vigred se povrne; 54. Vinska; 55. Oj dekle, kaj s tak žalostna; 56. Slanica; 57. Oj, te milinar; 58. Pojdaj v rute; 59. Slovenec, Srb, Hrvat; 60. Naša zvezda; 61. V slovo; 62. Izgubljeni svet; 63. Sanak spava; 64. Glejte, kako umira pravičnik; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj; 67. Hey Sloveni; 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotnikova pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krassen; 77. U boj; 78. Večer na Savli; 79. Zrinsko, Frankopanka; 80. Što čutiš, Srbije tužni?; 81. Pobratimlja; 82. Pomlad in jesen; 84. V tihl noč; 85. Milica; 86. Njof; 87. Njega ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubezen; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sva molče stonela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94. Strunam; 95. Prošnja; 96. V ljubem si ostala kraj; 97. Pod oknom; 98. Ljubzen in pomlad; 99. Lahko noč; 100. Raztanek; 101. Svrčanje; 102. Tam, gdje stoji; 103. Prejla.

Cena s poštnino \$3.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street

New York

Priseljevanje v fiskalnem letu 1922-23.

Priseljevanje v letu:

Iz Evrope	307.920
Iz Azije	13.705
Iz Afrike	548
Iz Avstralije, Tasmanije, Nove Zelandije	711
S Pacifičnih otokov	48
Iz Britanske Severne Amerike	117.011
Iz Centralne Amerike	1.275
Iz Mehike	63.768
Iz Južne Amerike	4.737
Z zapadno Indijskih Otokov	13.181
Iz drugih dežel	15

Skupaj	522.919
Moških	307.522
Ženskih	215.397

Iz Jugoslavije se je doselilo vse leto

V maju in juniju se je doselilo:

Iz Evrope	21.556	13.277
Iz Azije	1.251	742
Iz Afrike	35	15
Iz Avstralije, Tasmanije, N. Zelandije	66	50
S Pacifičnih otokov	3	4
Iz Britanske Severne Amerike	18.912	19.157
Iz Centralne Amerike	199	222
Iz Mehike	8.258	8.248
Iz Južne Amerike	535	534
Z Zapadno Indijskih otokov	1.983	1.897
Iz drugih dežel	1	1

Skupaj	52.809	44.166
Moških	33.590	27.631
Ženskih	19.219	16.535

Iz Jugoslavije

Največje število izseljencev so imele:

Velika Britanija	61.499
in sicer:	
Anglija	21.558
Irska	15.740
Škotska	23.019

Wales	1.182
Nemčija	48.277
Italija	46.674
Poljska	26.538
Švedska	17.916
Rusija	17.507
Čehoslovaška	13.840

Najmanjše število izseljencev so imele:

Bolgarska	392
"Ostala Evropa"	450
Španija	841

PRISELJENIŠKO GIBANJE ZEDINJENIH DRŽAV MESECA JULIJA LETA 1923.

Skupna letna kvota vseh dežel znaša	357.803
Skupna mesečna kvota vseh dežel	71.561
Vseh priseljencev je bilo pripuščenih	57.057
1. avgusta je ostala odprta kvota vseh dežel, ko so se odšli vsi prej nereseni slučajji, v katerih je bil dovoljen pristop na račun letošnje kvote	298.699
Letna kvota v Jugoslaviji znaša	6.426
Mesečna kvota Jugoslavije	1.285
Pripuščenih je bilo v juliju	388
1. avgusta odprta kvota Jugoslavije	6.023

Največje kvote imajo sledeče dežele:

	na leto	mesečno
Velika Britanija in Irska	77.342	15.468
Nemčija	67.607	13.521
Italija	42.057	8.411
Poljska	30.977	6.195
Rusija	24.405	4.881
Švedska	20.042	4.008
Čehoslovaška	14.357	2.871

Najmanjše kvote imajo sledeče dežele:

Egipt	18	4
Palestina	57	12
Reka	71	14
Islandija	75	15
Nova Zelandija in Pacifični otoki	80	16
"Ostala Evropa"	86	17
Luksemburg	92	19
"Ostala Azija"	92	19
Afrika	104	21

Izrpale so svoj mesečne kvote v juliju:

Albanija	58
Belgija	313
Finska	784
Reka	14
Velika Britanija in Irska	15.468
Grška	613
Holandija	721
Portugal	493
Rusija	4.881
Španska	182
Šveica	750
"Ostala Evropa"	17
Palestina	12
Sirijska	177
Turčija	531
"Ostala Azija"	19
Afrika	21
Egipt	4
Atlantični otoki	24
Nova Zelandija in Pacifični otoki	16

ČAROVNICA.

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

(Nadaljevanje.)

On je poznal zgodbo tega ubogega dekleta in je vedel, kako je potrebovalo njeno življenje ljubezni.

— Moj dragi otrok — je rekel milo — vaša žalost me je ganila v dno srca. Čital bom mašo, sicer ne za kozo, pač pa za vas. Uspeh bo isti. Molil bom za vašo srečo, in če je kosa vaša edina sreča, bo nebo brez dvoma ugodilo moji prošnji. Pojdite jutri zjutraj ob sedmih v cerkev. Najina molitev se bo skupno dvigala k nebu. Nasvidenje jutri zjutraj in teta pozdravite.

Melaniji je žarel obraz v veselju.

— Hvala, tisočkrat hvala, — je zamrmrala. — V očeh so se ji utrnile solze hvaležnosti.

Čisto nič več ni bila v zadregi. Gospod župnik je slišal njeno zgodbo in gospoda župnika je ganila. Kaj zato, če sta jo slišala tudi Parižana?

Ponovno se mu je zahvalila ter odšla.

Naslednjega jutra je Melanija že ob petih vstala.

Koza se še ni vrnila.

— Postopači so jo dobili in pojedli — jo je ljubeznivo potolažila stara dekla.

Melanija pa ni bila slabe volje. Njeno upanje je bilo vedno večje. Koza je bila mlada in suha. Žnjo bi si postopači ne bili dosti na boljšem. Tat bo čakal, da se bo poredila, in med tem časom bo že župnikova molitev pomagala.

Četrta pred sedmo uro je bila že v cerkvi. Bilo je oblačno jutro. Megla je pokrivala hribe in doline.

V zvoniku se je oglašil zvonec. Ljudje so počasi prihajali. Župnik je stopil pred oltar.

Imel je novo mašno obleko iz bele svile. Melanija mu je bila srčno hvaležna za to.

— Za koga je maša? — sta se vpraševali dve stari klepetulji v prvi klopi.

Oh, če bi vedeli, da je maša za malo kozico gospodične Melanije.

Prihajale so ženske in otroci. Prišla je tudi županova sestra. Oh kaka slava, kaka čast.

In vsi ti ljudje bodo nevede molili za izgubljeno kozico. Naenkrat je posijal skozi okno močan solnčni žarek.

— Glej — si je mislila Melanija — še solnce mi želi srečo.

„Naenkrat se je pa stresla. Moj Bog, kaj je to? S kora so prihajali glasovi godbe.“

Orglje so zabučale in oglašile so se gosli.

Samega veselja je prebledela in pogledala na kor. Opazila je roko, ki je vodila lok po gosli.

Melanija je uganila, da sta na koru Parižana. Toda, da danes igrata? Danes, ko ni slovesna maša? Gotovo gospoda nista večeraj ničesar slišala, kar je pripovedovala župniku, ker bi sicer gotovo ne igrala kozi na čast.

Gospod župnik je bil ravno tako presenečen kot ona.

Ko se je obrnil in rekel „dominus vobiscum“, je pogledal zvedavo na kor.

Melanija je vneto molila za kozo. Misli so ji pa uhajale od molitve. A dva Parižana sta čedna človeka. Posebno pa oni plavalasi, ki igra gosli. Kako se zna nasmehitati.

Nekoč je videla, kako se je nasmehnil Mariji Kerner, znani vaški lahkoživki. To je bila za Marijo velika čast.

Stresla je glavo. Sveti Bog, na kaj je vendar mislila pri maši!

Kako more biti vendar tako raztresena, ko gre za take važne stvari. Zatem je zbrano molila do konca maše.

Ko je bila pa maša končana, je bila znova vzbujena njena pozornost.

Kaj je to? Kako se oglašja vijolina? Tako kot da bi kosa meketala. In tedaj so tudi orglje zameketale. Najprej „requiescat in pace“, potem malo meketanja, nazadnje pa mogočni „amen“. Nato je pa zopet zameketalo.

Kaj naj to pomeni? Melanija je vedela. Parižana sta se norčevala iz nje. In to v cerkvi. To je bogoskrunstvo.

Torej sta vseno slišala, kaj je večeraj pripovedovala župniku.

Na koro sta se pa masčevala nad ubogo kozico in nad njo. O zlobneža!

Ljudje so nekoliko začudeni zapuščali cerkev. Tako čudne maše niso še doživeli.

Dobro, da je bil gospod župnik napol gluhi in ne prav posebno muzikaličen.

Ljudje so odšli, samo Melanija je ostala na svojem sedežu.

— O, grdna grda — je rekla sama pri sebi. — Že večeraj sta se mi smejala. In ko sem ju danes opazila na koro, sem mislila, da sočustvujeta z menoj. Sedaj pa to.

Roke so se ji tresle samega razburjenja.

Bala se je, da ni razžalila Boga. Ali se bo Bog še brigal za njeno kozico, če je bil v cerkvi deležen takega zasramovanja?

(Dolge prihodnjič.)

Neizrpšana je ostala kvota sledečih dežel:

	mesečna kvota	pripuščenih
Armenija (ruska)	46	22
Avstrija	1.468	1.093
Bolgarska	61	59
Čehoslovaška	2.871	1.788
Gdansk	60	55
Danska	1.124	1.515
Estonsko	275	61
Francija	1.146	465
Nemčija	13.521	7.420
Madjarska	1.149	660
Islandija	15	4
Italija	8.411	6.932
Latvija	308	173
Litvinska	526	467
Luksemburg	19	18
Norveška	2.440	2.395
Poljska	6.195	4.020
Romunska	1.484	1.398
Švedska	4.008	3.910
Jugoslavija	1.285	388

ROYAL MAIL

Poslaništev od jugoslovanske vlade.
Hiltra, direktna služba med
New York — Cherbourg — Hamburg
s novimi velikimi, velikimi „O“ parniki. Mo-
derni v vseh stih. — Pogosta odplutja.
„OHIO“, „ORCA“, „ORDUNA“, „ORBITA“
V Evropi: CENE II. III. III.
V Evropi: CENE II. III. III.
\$120 in več \$103.50 Ham'g \$130. in več \$102.50
\$125 in več \$90.00 Cherb'g \$125. in več \$100.00
\$106.35 Zagreb \$106.00
Školske privatne kabine v tretjem razredu.
VAŽNO! Ne izgubljajte časa z nakupom tiskov za
vaše sorodnike v Evropi. Nova kvota prične 1. jul.
Za novele in vprašila pri lokalnih agentih ali pri
ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
24 Broadway New York City

Grozna nesreča v tovarni.

V beograjski livarni železa se je pripetila težka nesreča, ki je zahtevala številne človeške žrtve. Iz topline peči se je nenadoma razlilo tekoče železo in poplavalo delavnice. Šest delavcev, ki so bili zaliti z razbeljeno maso, je ostalo na mestu mrtvih, več pa jih je bilo težko ranjenih, tako da je le malo upanja, da bi ostali pri življenju. Kako se je dogodila nesreča, se še ni dalo ugotoviti.

POTOVALNI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašteni nabirati naročnino za „Glas Naroda“, so: Joseph Černe, Anton Simčič in Joseph Smalzel.

Upravišтво.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

VLIKNI važnosti na potatka je, da je natanko poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvarih, ki so v svezi s potovanjem. Valed dolgoletne iskustve nam je mogoče o vsem tem dati točna pojasnila. Priporočamo vedno tudi samo najboljše parnike, ki imajo kabine v III. razredu.

Ako ste se namenili potovati v stari kraj, nam pišite kor so te v Vašo korist.

Tudi oni, ki še niso ameriški državljani, smejo potovati v stari kraj na obisk in jim je dovoljeno vrati se. Na željo dajemo vsakemu te-
zadavna pojasnila.

Kdor želi dobiti soročnike ali znanke iz starega kraja, naj nam piše na navodila, kajti številni prijateljev je omejeno.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu Jadranska banka tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavna zastopstvo Jadranske banka.

IZPLAČILA v AMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji —

se more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.000. — frankov, to je približno \$200. — za enega potnika.

V slučaju, da naslovjenec za izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali nam pa na novo naroči izplačati nakazani znesek v dinarjih.

Nadalje se namudi umestno pripomniti, da alikakor ne moremo pripočeti pošiljati čke v Jugoslavijo.

Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki so glase na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že zgoraj omenjeno, je v Jugoslaviji od vlade pod kaznjo prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi pošiljajo mnogi navadne ameriške čke v domovino. Ti pa alikakor niso pripravi za ljudi na deželi, ker so banke oddaljene in izplačajo take čke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje pošiljati denar navadnim potem v dinarjih, kateri so jim izplačajo na najbližji pošti brez nepravilnosti.

Tudi za nabavo potnega lista — (poza) je najpripravneje poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za razne listine in potni list se pa lahko plača tudi s dinarji.

V Italiji in nasadenem osemiju —

so veljavne povsem drugačne odredbe ter lahko izplačamo dolarje vsakomur do poljubnega zneska. Če je pa namenjen denar le za potovanje, je na nakaznici označiti vidno: izplačati le, ako naslovnik potuje.

Valed naračajočih stroškov smo se morali odločiti prevrediti pristojbino za dolarska izplačila kakor sledi: Za izplačila do \$25. računamo po 75 centov; od \$25. naprej po 50, to je po 3 cente od vsakega dolarja.

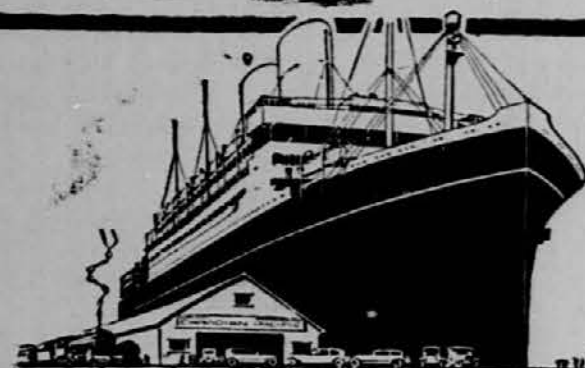
Na nakaznici naj bo vidno označeno: izplačati v dolarji.

Ta pristojbina je veljavna za dolarska izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York City

Kretanje parnikov - Shipping News

28. septembra	Laconia, Cherbourg, Hamburg; Pres. Van Buren, Cherbourg; St. Paul, Cherbourg; Giulio Cesare, Genoa.	Chicago, Havre; Orduna, Cherbourg, Hamburg; Ryndam, Boulogne.
27. septembra	Minnehaha, Cherbourg, Hamburg.	16. oktobra: Berengaria, Cherbourg; Reliance, Cherbourg, Hamburg; Canopic, Cherbourg, Bremen.
26. septembra	Albania, Cherbourg; Lafayette, Havre; Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Columbus, Bremen.	17. oktobra: Muenchen, Hamburg; Pres. Adams, Cherbourg; Tyrrenia, Cherbourg, Hamburg.
2. oktobra:	Pittsburgh, Cherbourg, Bremen; Pres. Arthur, Cherbourg, Bremen; Resolute, Cherbourg, Hamburg; Aquitania, Cherbourg.	18. oktobra: Albert Ballin, Hamburg; Rochambeau, Havre.
3. oktobra:	Paris, Havre; Belgeland, Cherbourg; Pres. Polk, Cherbourg; Seydlitz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.	20. oktobra: La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg, Ohio, Cherbourg, Hamburg; New Amsterdam, Boulogne; Leviathan, Cherbourg.
4. oktobra:	Westphalia, Hamburg.	23. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
6. oktobra:	Homeria, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen; Orca, Cherbourg, Hamburg; Volendam, Boulogne.	24. oktobra: Paris, Havre; Pres. Monroe, Cherbourg.
9. oktobra:	Leviathan, Cherbourg; Mauretania, Cherbourg.	25. oktobra: Thuringia, Hamburg; Colombo, Genoa.
10. oktobra:	France, Havre; Pres. Garfield, Cherbourg; York, Bremen.	27. oktobra: Homeria, Cherbourg; Orbita, Cherbourg, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Vendam, Boulogne.
11. oktobra:	Pres. Wilson, Trst; Mount Clay, Hamburg.	30. oktobra: Resolute, Cherbourg, Hamburg; Mauretania, Cherbourg.
13. oktobra:	Majestic, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen; Saxonia, Cherbourg.	31. oktobra: France, Havre; Pittsburgh, Cherbourg, Bremen; Bremen, Bremen; America, Genoa; Bevedere, Trst.

V IN IZ JUGOSLAVIJE

14 ogromnih hitrih potniških parnikov

plove s progro

Canadian Pacific

Neposredna služba

HAMBURG

Cherbourg Southampton Glasgow Antwerp

Southampton Glasgow Antwerp Liverpool

Kadar potujete v Jugoslavijo, ali ako želite dobiti katerega svojih rojakov ali prijateljev k sebi, obrnite se na

CANADIAN PACIFIC

KRATKA MORSKA PROGA V EVROPO — SAMO

ŠTIRI DNI NA ODPREM MORJU

Za potne listke in nadaljna pojasnila, se obrnite na lokalne

agente, ali na glavne agente Canadian Pacific, ki se nahajajo v vsakem večjem mestu.

Canadian Pacific Steamships

NEW YORK HAMBURG

UNITED AMERICAN LINES

(HARRIMAN LINE)

JOINT SERVICE WITH

HAMBURG AMERICAN LINE

Najkrajša pot v vse dele

JUGOSLAVIJE

Odplutja vsak teden s poma-
mola 36. North River, ob
vznožju 46. ulice, New York
z našimi razkošnimi parniki
„Resolute“, „Reliance“, „Al-
bert Ballin“, „Deutschland“
parki s 1. 2. in 3. razredom
in znani parniki
„Mount Clay“, „Cleveland“,
„Hansa“, „Thuringia“ in
„Westphalia“
s kabinami in 3. razredom.
Uspešna, uljudna služba,
izborna kuhinja, prijetni in
privlačni prostori.
S. S. RESOLUTE
2. okt. ob 10. dopolne
United American Line
39 Broadway, New York, N.Y.
Ali katerikoli pooblaščen
krajni zastopnik.

RAVNOKAR JE IZLA

NAJVEČJA ARABSKA

SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovanja izdaja

Vsebuje 306 strani.

Cena s poštnino \$2.50

SLOVENIAN PUBLISHING CO.

82 Cortlandt Street,

New York City, N. Y.

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo

Edino direktno spomladno odplutje

Otv. rittvena vožnja znanca

PRES. WILSON — 11. okt.; 30. nov